

Seat No	
------------	--

MA (Sociology) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Sociology (Compulsory) Paper-III
MMSOC12103: Rural Society in India

Day and Date: Monday, 18/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Majority of rural families are found to be based on occupation.
A. Industry B. animal husbandry C. agriculture D. Govt job
- 2 Belief in divine beings Religion yes. This definition was made by
A. Abel B. Fraser C. Molinowski D. Tyler
- 3 Dharmacharana is a part ofdharma like religion.
A. urban B. rural C. Civil D. None of these
- 4 According to when a class is completely based on heredity then we can call it caste.
A. D.P. Mukherjee B. E. Blunt C. Charles Cooley D. Venkatesh Ketkar
- 5 It is considered necessary for a rural person to get a daily intake of calories.
A. 2100 b. 2200. C 2300 d. 2400
- 6 According to Census 2001, India's rural population was
A. 70.10 B. 72.15 C. 74.10 D. 75.15
- 7 The revolutionary organized the Ramoshi tribe and protested against the British rule.
A. Vasudev Phadke B. Umaji Naik C. Kanhu and Sindhu D. None of these
- 8 There was a big drought in Khed district of Gujarat.
A. 1818. B. 1918 C. 1718 D. None of these
- 9 Panchayat system of government has been established as per the recommendation of the committee.
A. Mehta Committee b. Krishnamachari Committee c. Radhakrishnan Committee d. None of these
- 10 In globalization, the policy of the state is being ignored.
A. Democracy b. Privatization c. welfare d. None of these.
- 11 is the administrative head of Zilla Parishad
A. Chief Executive Officer B. Tehsildar C. Group Development Officer D. None of these

- 12 The revolution increased agricultural production.
A. Dhaval Kranti b. Green revolution c. White revolution D. Red revolution.
- 13 in the society people's view was theistic in nature.
a) traditional b) Modern C) Progressive D) Ancient
- 14 The German Scholar considered the individual as the main holder of the study.
A) Jeorge Simel B) Max Weber C) Emile Durkheim D) Wilfred pareto
- 15 an Indian sociologist, adopted a Marxist approach.
A) M.N. Shrinivas B) A.R. Desai C) Ogust Comt D) Max Weber

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Functions of the Rural Family
- 2 Landless farmers
- 3 Farmers are dissatisfied
- 4 Evaluation of Panchayat State

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the changes taking place in the traditional features of the caste system.?
- 2 Explain the characteristics of caste.
- 3 Explain relative and absolute poverty?
- 4 Explain the nature of poverty alleviation program

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the characteristics of a rural family?
 - 2 Explain rural poverty by giving definition of poverty?
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 बहुसंख्य ग्रामीण कुटुंबे ही व्यवसायावर आधारलेली आढळतात.
अ. उद्योग ब. पशुपालन क. शेती ड. शासकीय नोकरी
- 2 दिव्य प्राण्यांवरील श्रद्धा म्हणजे धर्म होय. ही व्याख्या यांनी केलेली आहे.
अ. होबेल ब. फ्रेझर क. मॉलिनोस्की ड. टायलर
- 3 धर्मश्रद्धेप्रमाणेच धर्माचरण हे धर्माचे एक अंग आहे.
अ. शहरी ब. ग्रामीण क. नागरी ड. यापैकी नाही
- 4 यांच्या मते, जेव्हा एखादा वर्ग पूर्णपणे अनुवांशिकतेवर आधारलेला असतो तेव्हा त्यास आपण जात म्हणू शकतो.
अ. डी.पी.मुखर्जी ब. ई.ए.ब्लॉट क. चार्ल्स कुले ड. व्यंकटेश केतकर
- 5 ग्रामीण व्यक्तीस दररोज उष्मांक असलेले अन्नघटक मिळणे आवश्यक मानले आहे.
अ. २१०० ब. २२०० क. २३०० ड. २४००
- 6 इ. स. २००१ च्या जनगणनेनुसार भारतातील ग्रामीण लोकसंख्या कोटी होती.
अ. ७०.१० ब. ७२.१५ क. ७४.१० ड. ७५.१५
- 7 क्रांतीकारकाने रामोशी जमातीस संघटीत करून ब्रिटीश सत्तेविरुद्ध आंदोलन केले.
अ. वासुदेव फडके ब. उमाजी नाईक क. कान्हू व सिंधू ड. यापैकी नाही
- 8 गुजरातमधील खेडा जिल्ह्यात मध्ये मोठा दुष्काळ पडला.
अ. १८१८ ब. १९१८ क. १७१८ ड. यापैकी नाही
- 9समितीच्या शिफारशीनुसार पंचायत राज्यपद्धती स्थापन करण्यात आली आहे.
अ. मेहता समिती ब. कृष्णमाचारी समिती क. राधाकृष्णन समिती ड. यापैकी नाही
- 10 जागतिकीकरणात राज्याचे धोरणाकडे दुर्लक्ष होत चालले आहे.
अ. लोकशाही ब. खाजगीकरण क. कल्याणकारी ड. यापैकी नाही
- 11 हा जिल्हा परिषदेचा प्रशासकीय प्रमुख असतो
अ. मुख्य कार्यकारी अधिकारी ब. तहसीलदार क. गटविकास अधिकारी ड. यापैकी नाही
- 12 क्रांतीमुळे शेतीचे उत्पादन वाढले.
अ. धवल क्रांती ब. हरितक्रांती क. श्वेतक्रांती ड. तांबडी क्रांती
- 13 समाजात लोकांचा दृष्टीकोन दैववादी स्वरूपाचा होता.
अ. पारंपारिक ब. आधुनिक क. पुरोगामी ड. प्राचीन
- 14 जर्मन अभ्यासक यांनी 'व्यक्ती' हा अभ्यासाचा प्रमुख धारक मानला आहे.
अ. जॉर्ज सीमेल ब. मॅक्स वेबर क. एमिल दुर्खीम ड. विल्फ्रेड पॅरेटो

15 या भारतीय समाजशास्त्रज्ञाने मार्क्सवादी दृष्टिकोनाचा अवलंब केला.

अ. एम.एस. श्रीनिवास ब. ए. आर. देसाई क. अ. ऑगस्त कोम्ट ड. मॅक्स वेबर

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ग्रामीण कुटुंबाची कार्ये
- 2 भूमिहीन शेतकरी
- 3 कृषक असंतोषाची कारणे
- 4 पंचायत राज्याचे मूल्यमापन

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जातिव्यवस्थेच्या पारंपारिक वैशिष्ट्यांमध्ये होत असलेल्या परिवर्तन स्पष्ट करा?
- 2 जातीची वैशिष्ट्ये विशद करा.
- 3 सापेक्ष आणि निरपेक्ष दारिद्र्य स्पष्ट करा?
- 4 दारिद्र्य निर्मूलनाच्या कार्यक्रमाचे स्वरूप स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ग्रामीण कुटुंबाची वैशिष्ट्ये विशद करा?
- 2 दारिद्र्याची व्याख्या देऊन ग्रामीण दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा?

Model Answer Paper

MA (Sociology) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Sociology (Compulsory) Paper-III
MMSOC12103: Rural Society in India

Day and Date: Monday, 18/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 बहुसंख्य ग्रामीण कुटुंबे ही व्यवसायावर आधारलेली आढळतात.

अ. उद्योग ब. पशुपालन क. शेती ड. शासकीय नोकरी

Option 3

2 दिव्य प्राण्यांवरील श्रद्धा म्हणजे धर्म होय. ही व्याख्या यांनी केलेली आहे.

अ. होबेल ब. फ्रेझर क. मॉलिनोस्की ड. टायलर

Option 4

3 धर्मश्रद्धेप्रमाणेच धर्माचरण हे धर्माचे एक अंग आहे.

अ. शहरी ब. ग्रामीण क. नागरी ड. यापैकी नाही

Option 2

4 यांच्या मते, जेव्हा एखादा वर्ग पूर्णपणे अनुवांशिकतेवर आधारलेला असतो तेव्हा त्यास आपण जात म्हणू शकतो.

अ. डी.पी.मुखर्जी ब. ई.ए.ब्लंट क. चार्ल्स कुले ड. व्यंकटेश केतकर

Option 3

5 ग्रामीण व्यक्तीस दररोज उष्मांक असलेले अन्नघटक मिळणे आवश्यक मानले आहे.

अ. २१०० ब. २२०० क. २३०० ड. २४००

Option 4

6 इ. स. २००१ च्या जनगणनेनुसार भारतातील ग्रामीण लोकसंख्या कोटी होती.

अ. ७०.१० ब. ७२.१५ क. ७४.१० ड. ७५.१५

Option 3

7 क्रांतीकारकाने रामोशी जमातीस संघटीत करून ब्रिटीश सत्तेविरुद्ध आंदोलन केले.

अ. वासुदेव फडके ब. उमाजी नाईक क. कान्हू व सिंधू ड. यापैकी नाही

Option 2

8 गुजरातमधील खेडा जिल्ह्यात मध्ये मोठा दुष्काळ पडला.

अ. १८१८ ब. १९१८ क. १७१८ ड. यापैकी नाही

Option 2

9 समितीच्या शिफारशीनुसार पंचायत राज्यपद्धती स्थापन करण्यात आली आहे.

अ. मेहता समिती ब. कृष्णमाचारी समिती क. राधाकृष्णन समिती ड. यापैकी नाही

Option 1

10 जागतिकीकरणात राज्याचे धोरणाकडे दुर्लक्ष होत चालले आहे.

अ. लोकशाही ब. खाजगीकरण क. कल्याणकारी ड. यापैकी नाही

Option 3

- 11 हा जिल्हा परिषदेचा प्रशासकीय प्रमुख असतो
अ. मुख्य कार्यकारी अधिकारी ब. तहसीलदार क. गटविकास अधिकारी ड. यापैकी नाही

Option 1

- 12 क्रांतीमुळे शेतीचे उत्पादन वाढले.
अ. धवल क्रांती ब. हरितक्रांती क. श्वेतक्रांती ड. तांबडी क्रांती

Option 2

- 13 समाजात लोकांचा दृष्टीकोन दैववादी स्वरूपाचा होता.
अ. पारंपारिक ब. आधुनिक क. पुरोगामी ४. प्राचीन

Option 1

- 14 जर्मन अभ्यासक यांनी 'व्यक्ती' हा अभ्यासाचा प्रमुख धारक मानला आहे.
अ. जॉर्ज सीमेल ब. मॅक्स वेबर क. एमिल दुर्खीम ड. विल्फ्रेड पॅरेटो

Option 1

- 15 या भारतीय समाजशास्त्रज्ञाने मार्क्सवादी दृष्टिकोनाचा अवलंब केला.
अ. एम.एस. श्रीनिवास ब. ए. आर. देसाई क. अ. ऑगस्ट कोम्ट ड. मॅक्स वेबर

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ग्रामीण कुटुंबाची कार्ये

Ans:

- 2 भूमिहीन शेतकरी

Ans:

- 3 कृषक असंतोषाची कारणे

Ans:

- 4 पंचायत राज्याचे मूल्यमापन

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जातिव्यवस्थेच्या पारंपारिक वैशिष्ट्यांमध्ये होत असलेल्या परिवर्तन स्पष्ट करा?

Ans:

- 2 जातीची वैशिष्ट्ये विशद करा.

Ans:

- 3 सापेक्ष आणि निरपेक्ष दारिद्र्य स्पष्ट करा?

Ans:

- 4 दारिद्र्य निर्मूलनाच्या कार्यक्रमाचे स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ग्रामीण कुटुंबाची वैशिष्ट्ये विशद करा?

Ans:

2 दारिद्र्याची व्याख्या देऊन ग्रामीण दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा?

Ans:
